

Bror Marklund flyttar in i Örnsköldsviks konstmuseum

Örnsköldsviks museum

Skulpturer och skisser, 28 feb – 26 april, 2009

Jag måste erkänna att jag inte tidigare tagit mig tid att seriöst bekantat mig med Bror Marklunds konstnärskap. Det tillhör inte vanligheten att närma sig ett konstnärskap via utkasten och skissarbetet. Men troligtvis är det en relativt välbekant ingång om man är Örnsköldsviksbo och därmed tidigt introducerats för hans konstnärskap. Det är också den ingången man får om man besöker Bror Marklundutställningen som visas fram till den 26 april på Örnsköldsviks konstmuseum.

Bror Marklund föddes 1907 i Husum utanför Örnsköldsvik. 1928 blev han som tjuogoettåring elev till Carl Milles och Nils Sjöberg vid Konstakademien i Stockholm och 1959 efterträdde han Bror Hjorth som professor i teckning vid Konsthögskolan. 1953 blev han ledamot i Konstakademien. Bror Marklund kom så småningom att skaffa sig en ateljé i Funäsdalen och då han 1977 avled, testamentarades den kvarvarande konsten till Örnsköldsviks kommun. Ateljéhuset i Funäsdalen monterades ner och restes åter utanför Örnsköldsviks konstmuseum. Här har museets samling av skisser och skulpturer länge förvarats utan den uppmärksamhet den förtjänar. Nu har samlingen flyttats in i museibyggnaden och ett nytt ljus faller över Bror Marklunds konstnärskap där tre motiv tycks återkomma. Det är Gycklaren, Den havande kvinnan samt Gestalt i storm. Dessa tre teman är också vad som visas på museet.

Bror Marklunds skulpturer bär på en råhet. Samtidigt finns där en glimt av humor. De små skulpturerna, speciellt de i keramik, berör mig med en direkthet som är stark och ärlig. En klumpighet. I trevandet har han funnit ett uttryck så starkt som enbart en snabbt framarbetad modellskiss kan vara. I utställningen visas även några teckningar och bronser. Men det är vid figurerna i lera jag stannar kvar. Det finns något i hur museet valt att ställa ut dessa, delvis bortglömda gestalter, som tilltalar mig. Dom står tillsammans i ett vitrinskåp och kopplingar uppstår mellan karaktärerna. Dom får eget liv. Det skulle ha varit intressant om det hade dragits till sin spets. Trots allt är det en samling som kommer att förbli museets, så det bör finnas utrymme för lekfullhet i utställningsestetiken.

Det visar sig att de skulpturer jag stannar kvar vid tillhör Bror Marklunds skisser till uppsättningen av August Strindbergs pjäs Mäster Olof. Åtminstone är detta slutsatsen jag drar efter att ha läst in mig på konstnären. Inte konstigt att figurerna tycks bära på roller som interagerar med varandra. Nu tappar jag delvis intresset. Utställningen känns på något vis uppgjord. Det jag tolkat som ett experimentfullt utställningsinitiativ från museets håll, visar sig vara en förutsägbar uppvisning av en konstnärs olika tematiska faser.

Text och foto: Ida Rödén

090404